

FERROGLOBE MANGAN NORGE AS
Postboks 394 Vika
8601 Mo i Rana

Oslo, 18. desember 2024

Deres ref.:
Geir Ove Storheil

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/3365
2024.0043.miljodir

Saksbehandler:
Åsmund Monsen

Rapport etter tilsyn 29. - 30. oktober 2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos FERROGLOBE MANGAN NORGE AS (virksomhetsnummer: 972148172), heretter omtalt som Ferroglobe.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Virksomheten har hatt enkelte ulovlige utslipp av suspendert stoff og PAH til vann i 2024

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Ferroglobe må snarest rette opp avviket. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avviket er rettet innen 31. januar 2025.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan med fordel inkludere gjennomgang av rådata og beregninger fra gassmottakere i valideringen av data
- Anmerkning 2: Noen av virksomhetens avfallsdeklareringer har feil virksomhetsnavn

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Ferroglobe må betale et gebyr på 75 700 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Åsmund Monsen. Merk svaret med saksnummer 2022/3365 og tilsynsnummer 2024.0043.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik: Virksomheten har hatt enkelte ulovlige utslipp av suspendert stoff og PAH til vann i 2024

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Ferroglobe Mangan AS, punkt 2.2 Plikt til å overholde grenseverdier og punkt 3.1 Utslippsbegrensninger

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 2.2 og 3.1 inneholder krav om at alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. For utslipp av suspendert stoff (SS) er utslippsgrensene 35 kg/uke og 900 kg/år. Grensen for PAH er 2,0 kg/år.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble virksomhetens status på utslipp hittil i 2024 gjennomgått.

Utslipet av SS til vann har i 2024 overskredet utslippsgrensen på 35 kg/uke i ukene 10 (87 kg), 11 (60kg), 13 (37kg) og 14 (40) kg. I tillegg er grensen på 900 kg/år overskredet (927 kg pr oktober 2024). Ferroglobe opplyste at årsakene til de ulovlige utslippene var knyttet til overdosering av jernsulfat og problemer med kjøletårnene med tilhørende økt vannmengde. Virksomheten har etter mai 2024 tilsatt et koaguleringsmiddel i vannrenseanlegget for å rense utslippet ytterligere.

Utslipet av PAH til vann har overskredet grensen på 2,0 kg/år. Årsaken var et forhøyet utslipp i januar på 3,5 kg fordi aktivt kull i vannrenseanlegget ikke ble byttet tidsnok. Resten av året var aktivt kull byttet som normalt, ca. hver 12-13 uke, og månedsutslippene tilbake på normalt nivå.

De ulovlige utslippene er registrert og til behandling i virksomhetens avvikssystem.

Anmerkning 1: Virksomheten kan med fordel inkludere gjennomgang av rådata og beregninger fra gassmottakere i valideringen av data

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble dataflytaktiviteter for kildestrøm 13, 14, og 15 gjennomgått. Dette er kildestrømmer med CO rik gass som eksporteres til tre eksterne virksomheter og følgelig utgjør fratreksstrømmer i massebalanseregneskapet for det kvotepliktige rapporteringsgrunnlaget til Ferroglobe.

Aktivitetsdata og gasskomposisjon bestemmes ved kontinuerlige målinger med instrumenter underlagt driftsavdelingen til Mo industripark, og er felles for både gassleverandør (Ferroglobe) og mottakere (de tre eksterne virksomhetene) i gassnettverket. Den CO-rike gassen består hovedsakelig av CO, med innslag av CO₂ og H₂. Hver måned leverer Mo industripark en rapport som angir eksportert mengde gass pr mottaker i CO₂ ekvivalenter, basert på månedssnitt for gasskomposisjon og summert aktivitetsdata.

Ettersom gasskomposisjonen kan variere noe i tid, har de tre mottakerne av den CO-rike gassen selv beregnet et individuelt tidsvektet gassforbruk i CO₂ ekvivalenter, basert på tidsoppløst data levert fra Mo industripark for de samme målerne. Disse tallene beregnet av gassmottakerne har således lavere iboende usikkerhet enn tallene fra månedssnittrapporten. En stikkprøvesammenligning av tallene beregnet ved disse to metodikkene viste et avvik på opptil 14%.

Ferroglobe bruker resultattall fra de tidsoppløste beregningene gjort av gassmottakerne som datagrunnlag for de utgående kildestrømmene 13, 14 og 15. Kvalitetssikringen av tallene som benyttes kan forbedres ved at Ferroglobe inkluderer rutinemessig gjennomgang av rådata og beregninger fra gassmottakere i sin prosedyre for validering av data.

Anmerkning 2: Noen av virksomhetens avfallsdeklareringer har feil virksomhetsnavn

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

En gjennomgang av virksomhetens deklarasjoner av farlig avfall på avfallsdeklarering.no viste at både navnene FERROGLOBE MANGANE NORGE og GLENCORE MANGANESE NORWAY (begge med samme virksomhetsnummer) var benyttet. GLENCORE MANGANESE NORWAY er et tidligere navn på virksomheten og var benyttet for fraksjoner farlig avfall som primært var en del av produksjonen (slag, støv, flygeaske etc.) i større kvanta, mens FERROGLOBE MANGAN ble benyttet til fraksjoner i mindre kvanta som primært kom fra miljøstasjonen.

Under tilsynet informerte virksomheten at dette kom av en kopieringsfeil i deklarasjonen. Virksomheten kan med fordel oppdatere sine deklarasjonsrutiner slik at alle deklarasjoner gjøres med oppdatert virksomhetsnavn.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Ferroglobe må betale et gebyr på 75 700 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 5 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 24. oktober 2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og klimakvoteforskriften overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og klimakvoteforskriften § 10-3. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Ferroglobe sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Åsmund Fløystad Monsen
- Rune Aasheim

Kontaktperson hos FERROGLOBE MANGAN NORGE AS

- Geir Ove Storheil

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Ferroglobe ble kontrollert under tilsynet:

- Ferroglobe Mangan Norge, Rana
- Ferroglobe Mangan, deponi 2.1 - industrideponi, Rana

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Klimavote:

- Internkontroll
- Generelle krav i tillatelsen
- Overvåkingsplan

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann og luft
- Deponi

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for FERROGLOBE MANGAN NORGE AS, sist endret 02.01.2024.
- Tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser FERROGLOBE MANGAN NORGE AS, sist endret 18.08.2023.
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven)
- Forskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften)
- Commission Implementation Regulation (EU) 2018/2066 of 19 December 2018 on the monitoring and reporting of greenhouse gas emissions pursuant to Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council and amending Commission Regulation (EU) No 601/2012 (MR-forordningen)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Måleprogram for ytre miljø versjon 29.00
- Resultater fra utlekkingsstest SiMn-slagg
- Et utvalg avfallsdeklareringer
- Kalibrerings- og kontrollsertifikater for optiske analysatorer og gassmengdemålere
- Månedrapporter gass eksport fra Mo industripark
- Utslippstall luft og vann 2024
- Måleresultater fra overvåkingsplanen til Deponi 2.1
- Kompetansebevis draft survey

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
seksjonsleder

Åsmund Monsen
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Nordland
- Rana kommune